

Nota Harelbeke Markstraat 91

Programma van maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Julie HAGEN en Gwendy WYNS

1-3-2019

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen te Harelbeke Marktstraat 91, gelegen in een archeologische zone, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten het proefsleuvenonderzoek beschreven.

Op basis van de cartografische en historische bronnen kon gesteld worden dat het projectgebied tot de stadskern van Harelbeke behoort en met zekerheid vanaf de 16de eeuw bebouwd is. Vermoedelijk gaat het om bebouwing in de vorm van een bakstenen woonhuis aan de straatzijde. Op het projectgebied kunnen hiervan nog resten verwacht worden, waaronder onder andere de funderingen van de muren, kelders en vloerniveaus. Daarnaast kunnen ook oudere sporen van bewoning in houtbouw (paalkuilen, lemen vloerniveaus, ...) verwacht worden. Op het achtererf, in de tuinzone, worden eerder tuinlagen verwacht waarin afvalkuilen, beerputten, waterputten en dergelijke ingegraven werden en aanwezig kunnen zijn.

Op archeologisch vlak was een bepaalde verwachting aan te geven voor sporen vanaf het mesolithicum tot de Romeinse periode. In de omgeving werden enkele afvalkuilen uit het mesolithicum aangetroffen. Deze bevinden zich op een landschappelijke andere positie, op enige afstand van het projectgebied en dicht bij de Leie. Gezien de ligging is de kans op het aantreffen van sporen en vondsten uit de steentijd eerder laag, daarenboven zal de middeleeuwse bewoning een aanzienlijke impact gehad hebben op het bodemarchief waardoor de kans op *in situ* steentijdartefacten eerder beperkt is. Door de ligging aan de Marktstraat is er een hogere verwachting voor sporen en bebouwing uit de late middeleeuwen. Verschillende opgravingen en vondstmeldingen langs deze straat tonen met zekerheid een 14de-eeuwse oorsprong aan. Het is echter goed mogelijk, gezien het archeologisch kader, dat de bewoning teruggaat tot de Romeinse periode.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 14 archeologische sporen opgetekend. De sporen kunnen onderverdeeld worden in greppels, kuilen, lagen (verspit lemenvloerniveau) en muurresten. De sporen kunnen op basis van hun stratigrafische positie (over- en doorsnijdingen), vondstmateriaal, aflijning en vulling gedateerd worden tussen de volle/late middeleeuwen en de Nieuwe tijd. Aan de straatkant werd een verspit lemen vloerniveau aangesneden, dat nog slechts gedeeltelijk bewaard bleek te zijn. Op het achtererf werden enkele kuilen en twee parallelle greppels aangesneden. De kuilen lijken voornamelijk in de post middeleeuwen tot Nieuwe Tijd te dateren. De greppels lopen parallel aan elkaar en parallel aan de straatzijde. Mogelijk bakenden deze de grens van het voormalige achtererf af. De correlatie en contactzone tussen het woon- en achtererf kon niet onderzocht worden door de aanwezigheid van een grote en diepgaande verstoring. Wellicht kan deze gelinkt worden aan een oude uitgebroken kelder die opgevuld werd met breekpuin. Op de 18de en 19de-eeuwse kaarten is te zien dat de verstoorde zone overeenkomt met de voormalige historische bebouwing. De totale onderzoekbare oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 280,5m². Het terrein was vrij van obstakels en goed

onderzoekbaar. Van de onderzoekbare zone werd 51m² (18,2%) onderzocht door middel van proefsleuven. De vooropgestelde dekkinggraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee ruimschoots behaald (18,2%). Bovendien kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel.

Concluderend kan gesteld worden dat het vooronderzoek aangetoond heeft dat sporen aanwezig zijn die dateren vanaf de volle/late middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd, maar dat deze slecht en ondiep bewaard zijn. In het terrein werd een grote verstoring vastgesteld en konden her en der kleinere puinsporen geattesteerd worden. Ook is de interactie tussen het woon- en achtererf niet langer waarneembaar hierdoor. **Op basis van deze redenen is een verder archeologisch onderzoek niet zinvol en zal dit bovendien ook geen kennisvermeerdering opleveren. De relevante archeologische informatie werd reeds bereikt tijdens het vooronderzoek.**